

Felhívás - XII. Tradíció pályázat

A Magyar Néprajzi Társaság (MNT) meghirdeti a XII. Tradíció Néprajzi Gyűjtőpályázatot fő partnerével, a Néprajzi Múzeummal, együttműködésben a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézetével.

A hagyományos népi kultúra és a kortárs kulturális jelenségek gyűjtésével, dokumentálásával, feldolgozásával foglalkozó pályázatokat egyaránt várunk, bármely korcsoporthoz tartozó, határainkon belüli és határainkon túli pályázóktól, egyéni és csoportos önkéntes néprajzi gyűjtőktől, valamint etnográfusoktól, néprajz és kulturális antropológia szakos felsőoktatási hallgatóktól. A pályamunkák benyújtásának határideje **2025. január 31.**

MEGPÁLYÁZHATÓ TÉMAKÖRÖK

A néprajzi gyűjtések klasszikus terepei mára átalakultak, ezzel párhuzamosan pedig a társadalmi, tudományos és hétköznapi világokban új terepek jöttek létre. A mai néprajzi gyűjtéseknek elsősorban a régi hagyományokra, szokásokra, tárgykészletre épülő új (folklorizmus) jelenségek adhatnak terepet, új témákat, helyeket, időbeliséget és társadalmi közeget kijelölve a vizsgálat szempontrendszerében. Ugyanakkor közösségi lokális kulturális jelenségek nemcsak a régi tradíciókra építve jelennek meg, így a jelenkorban számtalan kutatási téma kínálkozik.

A XII. Tradíció Néprajzi Gyűjtőpályázatra három kiemelt kategóriában várjuk a pályaműveket és egy negyedik kategóriát tartunk fenn az általános néprajzi témaköröknek, az alábbiak szerint:

1. Tárgyak a népszokásokban

Olyan gyűjtéseket és elemzéseket várunk, amelyek a tárgyak szerepét járják körül egy-egy szokásjelenséggel kapcsolatban. A kortárs tárgyi világ vizsgálata esetünkben a néprajzi kutatás fontos terepévé válhat, hiszen a környezetünkben a tárgyak, tárgycsoportok központba állítása összetett jelenségek leírására ad lehetőséget. Milyen helyet foglal el a tárgy a szokásban, mi a története, életrajza, honnan származik, ki a készítője, használója? Leírhatjuk felújítását, esetleg újrahasznosítását; egy szentkép, egy búcsús tárgy, egy vőfélybot, egy hordozható betlehemes, egy farsangi jelmez, vagy egy örökölt festett láda, olyan történeteket rejthetnek magukban, amelyekre a tárgy „életrajzát” követve csodálkozhatunk rá. Természetesen ezt a vizsgálatot vagy legalább a dokumentációt egy szokásjelenség teljes kelléktárára, tárgykollekciójára vonatkoztatva is el lehet végezni, például egy szüreti felvonulás tárgyegyüttesére, egy gyógyító forrás környékén otthagytott emléktárgyak, vagy egy mai jósa tárgyai esetén. Egy-egy

ünnep mozzanatai, a társadalmi – történeti traumák pillanatai vagy az emberi élet átmeneti rítusai hasonlóan rendelkezhetnek komplex tárgykészlettel.

A tárgyak és tárgycsoportok életútjának elemzése rávilágít a tárgyak készítéséhez és használatához kötődő különböző társadalmi és kulturális gyakorlatokra és intézményekre, ember és tárgy összetett kapcsolatára, a köztük kialakuló „párbeszédre” és a jelentésadásra. Ráirányítja a figyelmet azokra a szereplőkre is, akikkel a tárgy az élete során kapcsolatba kerül (pl. készítő, használó, forrásközösség, kereskedő, gyűjtő, stb).

A tárgyak élete rávilágít, a hagyományos és a mai fogyasztói társadalom háztartásainak tárgyhasználatára, amely elvezet az újrahaznosítás fogalomköréhez és jelenségéhez is.

2. Közelebbről a közelmúltról!

Kiemelten várjuk a szocializmus évtizedeire vonatkozó munkákat a társadalmi, közösségi és gazdasági élet területeiről, az egyéni és kisközösségi életstratégiákról. Keveset tudunk a közelmúltunkról, nézzük, vizsgáljuk meg közelebbről a Kádár-korszakot, amire szüleink és nagyszüleink emlékezhetnek. Mutassunk rá azokra a változásokra, amelyek olykor ugyan a felszín alatt mozogtak, de rányomták bélyegüket az azt követő évtizedekre. A család és élettörténetek gyűjtése során az eredeti környezet, a tárgyhasználat, a személyes fotók is jól dokumentálhatók. A falusi életvilágok kollektivizálás utáni átalakulása, az új jelenségek (innovációk, kényszermegoldások) és egyéb változások (elektromosság, a gázpalack, a műanyag és a szemét megjelenése), hogyan formálták át a mindennapi életet. Az üdülőkultúra, a szabadidő eltöltésének új formái hogyan alakultak az államszocializmus időszakában. A települések kultúrpolitika által irányított folklórjelenségeire is fontos figyelni. A termelősövetkezetek, háziipari szövetkezetek, a népművészettel kapcsolatos intézményesült Páva-körök, honismereti és hímző szakkörök és más kézműves szakkörök története szintén ebből az időszakból kínálják a feldolgozandó témáikat.

3. „Emlékezzünk!”

Pályaműveket várunk a történeti emlékezet, a személyes emlékek (írott, hang- és képrögzített), önéletírások, naplók, levelezések, falukrónikák, saját élmények vagy mások visszaemlékezése (interjú, önéletírás) témákban. Különös tekintettel a katonaéletre, az ingázó gyári vagy építőipari munkás életre, a szövetkezeti alkalmazotti vagy a piacozó, házaló életmódra fókuszálva várjuk a pályázatokat. Hasonlóan fontos a háziipari és népi iparművészeti szövetkezetek tagjainak (és bedolgozóinak) visszaemlékezései, a szövetkezeti munka írott, képi

és tárgyi emlékeinek bemutatása. Várjuk az elmúlt száz évre vonatkozóan a magyarországi szocializmus és a külhonban élő honfitársaink visszaemlékezéseit, emlékeit és történeteit a társadalmi, közösségi és gazdasági élet területeiről, az egyéni és kisközösségi életstratégiákról, mindennapokról és családi életről.

4. Szabadon választható néprajzi téma

A néprajz más területeiről is várjuk a pályázatokat. Pályázni lehet a következő témákkal: népszokások; néphit; játékkultúra; a népköltészet különböző műfajai; népművészeti, népzenei és néptánc alkotások; tájnyelv; helynevek; az életmód (gazdálkodás, településkép, lakáskultúra, étkezési szokások, öltözködés, tisztálkodás stb.) és ennek változásai; népművészeti, háziipari szövetkezetek története, tevékenysége; hagyományápolás, a néprajzi tudás újratanítása, az értékörzés és -bemutatás különböző formái; tájház szervezés; a néprajzi oktató-nevelő munka óvodától középiskoláig, akár egy-egy kiemelkedő tanító, oktató élettörténetén keresztül.

A PÁLYÁZATOK BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

Pályázni lehet eredeti és lektorálatlan forrásközléssel, forrásokon alapuló kutatással, elemző, értelmező dolgozattal, tanulmánnyal. A szakmabeli pályázóktól kizárólag a benyújtás napjáig szakmai lektorálásban nem részesült kiadványokat (könyv, tanulmány, cikk) és néprajzos szakemberek által még nem értékelt munkákat fogadunk el.

Kizáró feltétel: OTKA pályázaton szereplő munka, OTDK munka és/vagy néprajz szakon bírált és megvédett szakdolgozat. A tévesen, hiányosan beküldött pályázatot nem őrizzük meg. Az eredetiségre és a fentiekre vonatkozó egyértelműsítő nyilatkozatot a regisztrációkor, illetve a pályamű benyújtásával egyidejűleg kell a pályázónak megtennie.

FORMAI KRITÉRIUMOK

Arra kérjük pályázóinkat, hogy a pályaműveket szövegszerkesztővel készítsék el, majd PDF formátumú fájlban elektronikusan juttassák el hozzánk! Csak nyomtatásban beküldött pályamunkákat nem fogadunk be!

- A szövegszerkesztőn Word.doc vagy Word.docx formátumot használjanak, a pdf-fájlokat is azokból konvertálják. [Konvertáláshoz javasolt szoftver >>](#)
- A szövegben ne legyenek formázási jelek.
- A fényképek a pályamű végére helyezve, a szöveganyag után legyenek szerkesztve. Külön fájlban küldött képanyag nem kerül befogadásra. A képjegyzék a szöveg végére kerüljön.

- Hang- és videóanyag esetében van lehetőség külön fájl csatolásra. A hangzó anyagok **mp3** vagy **mov** formátumban legyenek, a hangzóanyag tartalmának jegyzéke szintén a szöveg végére kerüljön. A mozgókép felvételeket külön fájlban, **mp4** vagy **mov** formátumban, fekvő képformátumban, lehetőleg 1080x1920p (HD) felbontásban, vízjel nélkül kérjük, az alapadatok feltüntetésével (gyártó, operatőr, szakértő, hangmérnök, vágó, vagy ha nem részletezik, akkor készítő, szereplők), hossza maximum 30 perc legyen. Az archív filmek esetében is ez a követendő. Egyéb lehetőség híján kérjük, hogy a pályamű-filmet küldje el hozzánk dvd-n.
- Jegyzeteléshez az oldalak alján megjelenő lábjegyzetet használják.
- Az adatközlők felsorolása és az irodalomjegyzék szintén a szöveg végére kerüljön.

TERJEDELEM

A maximális terjedelemre vonatkozó megkötés nincs.

A minimum öt oldal szöveges terjedelem alapvető kritérium!

Az eredeti gyűjtés közzlése esetén a szöveges, filmes vagy hangzó anyagokat nem tudjuk elfogadni értelmező leírás nélkül! Az ilyen anyagokat kérjük szöveges bemutatás kíséretében benyújtani. Nem értékelhető ötoldalas pályamunka, ha nincs mögötte hangos/filmes vagy szöveges forrás (eredeti saját gyűjtés).

A szöveges bemutatásban minden olyan, a pályázatban szereplő anyagra (dokumentumokra, képekre, forrásokra) vonatkozó adatot kérünk megadni, melyre a gyűjtő szert tett a gyűjtés során, pl. név, helyszín, technika, méretek, és/vagy a pályázat tárgyát szorosán magyarázó és alapvető jellemzők, amelyek nélkül a forrás értelmezhetetlen.

A BEÉRKEZŐ PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSE

A pályázati értékelést az MNT szakmai közössége társ-kiíróival közösen dolgozta ki. Az értékelést szakmai zsűri végzi. A zsűrizési folyamat során a pályamunkákat minősítési kategóriákba soroljuk. A fenti kritériumoknak megfelelően benyújtott pályázatok:

- A Néprajzi Múzeum Etnológiai Archívumába *befogadott* és *szakmailag értékelt* minősítésben részesülhetnek.
- A zsűri *magasabb* minősítésével látja el a kimagasló teljesítményű dolgozatokat.

ARCHÍVUMI ELHELYEZÉS ÉS KUTATHATÓSÁG

- A zsűri által *befogadott* és *szakmailag értékelt*, valamint a magasabb minősítésű pályaműveket a Néprajzi Múzeum Etnológia Archívumában helyezzük el, és ettől fogva a pályamű a jövő kutatóinak szabadon áll rendelkezésére.

- A pályázó a munkája leadásával tudomásul veszi, hogy a pályamű minden eleme ettől fogva bárki által kutathatóvá válik. E feltétel elfogadását jogi nyilatkozattal megerősíti a pályázat benyújtáskor.
- A pályázatra beadott anyagokat más néprajzi intézmények adattára is gondozhatja, másolatukat őrizheti és a tágabb kutathatóság érdekében online felületekre is elhelyezheti.
- A nem néprajzi gyűjtéseket, illetve azokat a dolgozatokat, melyeket a bíráló a pályázati kritériumot nem teljesítő munkaként jelöl meg, a Néprajzi Múzeum Etnológiai Archívuma nem őrzi meg.

A PÁLYÁZATRA VALÓ JELENTKEZÉS ÉS A BENYÚJTÁS MÓDJA

Figyelem! A pályázat benyújtása csak elektronikus úton zajlik, melyhez előzetes regisztráció szükséges! Minden pályamű külön azonosítót kap regisztrációkor. Egy pályázó több pályaművel is pályázhat. A pályaműveket saját néven nyújtják be pályázók (jelige nincs).

REGISZTRÁCIÓ

JELENTKEZÉSI LAP

Előzetes regisztráció: **2025. január 5.**

A pályamunkák benyújtásának határideje: **2025. január 31.**

Pályázatok elbírálása: **2025. április 30.**

A Tradíció Ünnepeles Eredményhirdető Konferencia megrendezését tervezzük a hagyományaink szerint. Ennek időpontjáról várhatóan májusban körlevélben tájékoztatjuk a pályázókat.

A TRADÍCIÓ PÁLYÁZATRA BENYÚJTANDÓ DOKUMENTÁCIÓ

A Jelentkezés lapot (pályázati űrlap) a pályaművel együtt kérjük elektronikus email-en benyújtani. A pályázótól nyilatkozatot kérünk arra vonatkozóan, hogy tudomásul veszi, hogy a benyújtással automatikusan beleegyezik pályaműve kutathatóságába, a Néprajzi Múzeum Etnológiai Archívum béli elhelyezésébe. Továbbá nyilatkozik arról is, hogy munkája eredeti, saját gyűjtésen alapul és a pályamunkában megjelenő személyek (névvel, adatokkal és/vagy fényképpel) hozzájárulásukat adták szerepeltetésükhöz. A pályázó kötelezi magát, hogy minden ezt követő publikációjában megjelöli, hogy a pályamű a Magyar Néprajzi Társaság Tradíció Néprajzi Gyűjtőpályázatán vett részt.

A BENYÚJTÁS HELYE

A tradiciopalyazat2024@gmail.com címre **csak elektronikus úton** kérjük megküldeni a teljes pályamunkát, vagy Google-drive használatával ossza meg

velünk. Az üzenet tárgyában **kérjük, tüntesse föl a „pályamű” szót és a regisztrációs számot.** A tárhelyre google-postafiókkal tud feltölteni. Filmet erre a felületre sem tud feltölteni, ezért arra kérjük, ha más megoldásról nincs tudomása, a pályamű-filmet küldje el hozzánk dvd-n.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Horváth Kinga (hétköznap: **30 131 30 72**, ill. neprajzitarsasag@gmail.com) és Kovács Evelin (kovacs.evelin@neprajz.hu) szakosztályi titkárok válaszolnak a pályázattal kapcsolatos kérdéseikre, valamint tájékozódó kérdéssel kereshetik Benyhe Zsuzsit, Sebestyén Gyula emlékérmes levelezőt is: tradiciopalyazat@gmail.com. További tájékoztatásért kérjük, látogasson el az alábbi weboldalainkra is, ahol linkgyűjteményt talál az előző Tradíció pályázati fordulóról és az ahhoz kapcsolódó Tradíció Táborokról is:

tradicio.weebly.com

www.facebook.com/tradicio.hu

www.facebook.com/neprajziguujto.hu

[Néprajzi gyűjtők google csoportja](#)

[Itt feliratkozhat a levelező csoportunkba, hogy naprakész legyen!](#)

[Közösség az értékek felfedezéséért!](#)

A Magyar Néprajzi Társaság Néprajzi Gyűjtő Szakosztály elnöksége